

BWRDD PARTNERIAETH GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A LLES CWM TAF

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2018/2019

Mae'r adroddiad yma'n cael ei lunio i fodloni'r gofynion sydd wedi'u pennu gan Lywodraeth Cymru yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

CYNNWYS**Rhif y dudalen**

1. Cyflwyniad gan Gadeirydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol	3
2. Cefndir y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol	4
3. Rôl, nod ac aelodaeth y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol a'i strwythurau cysylltiedig	5
4. Ein cyfeiriad strategol - Cynllun Rhanbarthol 2018-23	10
5. Cyflawni ein hamcanion a gwella deilliannau: Meysydd blaenoriaeth o ran integreiddio	11
5.1. Pobl hŷn sydd ag anghenion cymhleth a chyflyrau hirdymor, gan gynnwys dementia	11
5.1.1. Cadw'n Iach Gartref	12
5.1.2. Ward Rhithiol	14
5.1.3. Dementia	15
5.2. Plant sydd ag anghenion cymhleth o ganlyniad i anabledd neu salwch	17
5.3. Cynhalwyr	18
5.4. Pobl sydd ag Anableddau Dysgu	19
5.5. Carfan Integredig Cymorth i Deuluoedd	20
6. Cyflawni ein hamcanion a gwella deilliannau: Galluogwyr a sut rydyn ni'n defnyddio ein hadnoddau rhanbarthol	21
6.1. Cronfa Gofal Integredig	21
6.2. Trefniadau Comisiynu Rhanbarthol	22
6.2.1. Uned Comisiynu Rhanbarthol	22
6.3. Rhwydwaith Gwerth Cymdeithasol	23
6.4. Cynhadledd Iechyd, Materion Tai a Gofal Cymdeithasol	25
6.5. Cronfeydd Buddsoddi	26
7. Adroddiad cynnydd ar brosiectau wedi'u cefnogi gan y Gronfa Drawsnewid yn y rhanbarth	27
8. Y Gwasanaeth Awtistiaeth Integredig	28
8.1. Cynlluniau'r trydydd sector: Cydlynwyr Cymunedol a Chynllun Grant Adnoddau Ymarferol yn y Gymuned	28
8.2. Trefniant Cronfa Fuddsoddi ar gyfer pecynnau gofal i bobl ag Anableddau Dysgu	29
8.3. System Wybodaeth Gofal Cymunedol Cymru	29
8.4. Y Gweithlu – Partneriaeth Datblygu'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol Cwm Taf	30
8.5. Ymgysylltu a chyd-gynhyrchu	31
8.6. Gweithio gyda Phartneriaethau eraill	31
8.7. "Cymru Iachach: Ein Cynllun Iechyd a Gofal Cymdeithasol"	32
9. Edrych Tuag at y Dyfodol	32

1. Cyflwyniad gan Gadeirydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol

A minnau'n Gadeirydd Bwrdd Partneriaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles Cwm Taf, rwy'n falch o gyflwyno ein Hadroddiad Blynyddol ar gyfer 2018/19.

O 1 Ebrill 2019, newidiodd y cyfrifoldeb am ddarparu gwasanaethau gofal iechyd i bobl sy'n byw yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr o Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg i Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf. O ganlyniad i'r newid yma, roedd angen ail-alinio trefniadau a ffiniau'r Partneriaeth. Roedd 2018/19 yn gyfnod pontio, gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn tynnu eu gwasanaethau yn ôl o hen drefniadau Partneriaeth Bae'r Gorllewin. Cafodd rhanbarth newydd ei sefydlu, sef Cwm Taf Morgannwg.

Er bod newid y ffin yn heriol, mae'n rhoi cyfle i ni adolygu'r holl drefniadau llywodraethu a dysgu oddi wrth ein gilydd. Mae hefyd yn golygu bod modd i ni ddatblygu trefniadau partneriaeth symlach sy'n cydlynu'n well er mwyn sicrhau gwell ddeilliannau i bobl a chymunedau ledled Cwm Taf Morgannwg. Mae modd i gyfnod o'r fath newid beri aflonyddwch i bawb sy'n gysylltiedig, gan gynnwys defnyddwyr y gwasanaeth, cynhalwyr, staff a grwpiau eraill. Rydyn ni am sicrhau bod y broses gyfan yn parhau i fod mor syml a thryloyw â phosibl, gan gyfathrebu'n rheolaidd a pharhaus.

Hoffwn ddiolch i bawb sy'n ymwneud â'r Rhaglen Drawsnewid am eu hymrwymiad parhaus i weithio'n rhan o'r Partneriaeth. Rwy'n edrych ymlaen at y flwyddyn sydd o'n blaenau wrth i ni gyflawni'r Rhaglenni Trawsnewid sylweddol a'r Rhaglen Cronfa Gofal Integredig estynedig ar gyfer y rhanbarth.

Rachel Rowlands
Cadeirydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, 2018-19

2. Cefndir y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol

Nododd Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru (2014) yr angen statudol i ranbarthau greu Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol i oruchwylio dulliau strategol integredig i gyflawni gwasanaeth iechyd a gofal cymdeithasol integredig. Ers hynny, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi "Cymru Iachach: ein Cynllun Iechyd a Gofal Cymdeithasol", sy'n pwysleisio'r angen i atal salwch trwy helpu pobl i edrych ar ôl eu hiechyd a'u lles eu hunain, a'u galluogi i fyw'n annibynnol cyhyd ac y maen nhw'n gallu.

Cadarnhaodd "Cymru Iachach" bwysigrwydd gweithio'n rhan o Bartneriaeth Ranbarthol er mwyn datblygu modelau newydd arloesol o ofal iechyd a chymdeithasol integredig sy'n mynd i'r afael â blaenoriaethau rhanbarthol. Mae disgwyl i Fyrddau Partneriaeth Rhanbarthol fod yn gadarn wrth oruchwylio a chydlynu. Roedd hyn i'w weld yn nisgwyliadau'r Rhaglen Drawsnewid Genedlaethol, yn ogystal â'r angen i Fyrddau Partneriaeth Rhanbarthol arwain ar ddatblygu, gweithredu a chyflawni cynigion unigol.

Yn amlwg, ar lefel genedlaethol mae hyn yn pwysleisio bod rôl Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn hanfodol wrth gyflawni'r hyn sy'n ddisgwyliedig o ran y newid yn narpariaeth gwasanaethau Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a hynny er mwyn eu cydlynu'n well fel eu bod yn ddi-dor.

Ym mis Mehefin 2018, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y bydd Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf yn gyfrifol am wasanaethau gofal iechyd yn ardal Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, ar ôl trosglwyddo'r cyfrifoldeb oddi wrth Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg. Roedd hyn yn golygu symud ffin Bwrdd Iechyd Cwm Taf yn unol â hynny, gyda'r newidiadau yn dod i rym ar 1 Ebrill 2019.

Cafodd Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol eu seilio ar ôl troed gwreiddiol y bwrdd iechyd. Roedd newid y ffin yn effeithio ar Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf a Bwrdd Partneriaeth Bae'r Gorllewin. Roedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr arfer bod yn aelod o'r Bwrdd yma.

Yn ystod 2018/19, cafodd Rheoliadau Trefniadau Partneriaeth (Cymru) 2015 a Rheoliadau Gofal a Chymorth (Trefniadau Partneriaeth ar gyfer Asesiadau Poblogaeth) (Cymru) 2015 eu diwygio i adlewyrchu'r newid.

Er bod y newidiadau ddim wedi dod i rym tan 1 Ebrill 2019, cafodd Aelodau Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr eu hethol mewn rôl gysgodol i Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol presennol Cwm Taf yn ystod 2018/19.

Yn ogystal â diwygio rheoliadau ar gyfer newid y ffin, manteisiodd Llywodraeth Cymru ar y cyfle i adolygu Rheoliadau 2015. Ymhlith pethau eraill, mae wedi ymgynghori ar egluro'r gofynion ar Fyrddau Partneriaeth Rhanbarthol i sefydlu cronfeydd buddsoddi, a'r angen i gael cynrychiolwyr o feysydd materion tai ac addysg ar Fyrddau.

Fel sy wedi'i nodi yn y rheoliadau statudol ac yng nghanllawiau Llywodraeth Cymru, mae'n ofynnol i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol lunio Adroddiad Blynyddol erbyn 30 Mehefin i'w gyflwyno i Weinidogion Cymru. Mae'n ddogfen sydd ar gael i'r cyhoedd sy'n crynhoi gwaith y Partneriaeth a'i rhaglenni cysylltiedig yn y flwyddyn flaenorol. Mae'r adroddiad yn canolbwyntio ar gyfrifoldebau rhanbarthol y Bwrdd, gan dynnu sylw at feysydd allweddol o gynnydd, cyflawniadau a chipolwg ar ein cynlluniau ar gyfer y dyfodol.

Nod Adroddiad Blynyddol y Bwrdd yw ategu (ac nid ailadrodd) yr adroddiadau blynyddol ar wasanaethau cymdeithasol sy'n ofynnol gan Gynghorau Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf a Merthyr Tudful, ac adroddiad blynyddol Bwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg a'r adroddiad lles blynyddol gan Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf.

3. Rôl, nod ac aelodaeth y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol a'i strwythurau cysylltiedig

Mae newid y ffin yn rhoi cyfle i oedi ac ystyried profiadau gweithredu Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf a phrofiad Cyngor Bwrdeistref Pen-y-bont ar Ogwr yn rhan o Fwrdd Bae'r Gorllewin. Mae adolygiad o'r trefniadau llywodraethu ar gyfer Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf Morgannwg yn flaenoriaeth ar gyfer 2019/20.

Mewn ymateb i'r newidiadau sylweddol yma, cynhaliodd Aelodau Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf a chynrychiolwyr Pen-y-bont ar Ogwr o Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Bae'r Gorllewin weithdy i rannu barn a thynnu ar eu profiadau hyd yma er mwyn llunio sut y byddai'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol diwygiedig yn cael ei ddatblygu. Cafodd y gweithdy yma ei gynnal ar 7 Chwefror. Amcanion yr achlysur oedd:

- (i) Helpu'r rheiny sy'n cyfrannu i ddeall nodweddion allweddol (anghenion cyffredin; blaenoriaethau lefel uchel; unrhyw wahaniaethau) y meysydd sy'n dod ynghyd.
- (ii) Cofnodi dyheadau ac uchelgeisiau'r rheiny sy'n cyfrannu fel bod modd i'r Bwrdd greu ei weledigaeth ar gyfer y dyfodol.

- (iii) Nodi a chytuno ar yr egwyddorion cyffredinol mewn perthynas â gweithredu'r bartneriaeth newydd.
- (iv) Nodi sut y dylai'r Bwrdd weithredu i sicrhau llywodraethu da, atebolrwydd a strwythur(au) ategol, gan dynnu ar brofiad y rheiny sy'n cyfrannu o'r hyn sy'n gweithio'n dda a'r hyn y mae modd ei fireinio, ac ati.
- (v) Penderfynu sut y mae modd i'r Bwrdd fynd i'r afael â materion sy'n ymwneud â chydgyhyrchu, gan gynnwys dull o ymdrin â "Llais y Dinesydd" a "Gwerth Cymdeithasol".
- (vi) Nodi'r camau nesaf a'r cam(au) allweddol.

Mae Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth, sydd wedi'i gefnogi'n ffurfiol gan bob sefydliad partner trwy eu prosesau llywodraethu ffurfiol, yn nodi'r trefniadau ar gyfer Bwrdd Partneriaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles Cwm Taf Morgannwg. Mae elfennau allweddol wedi'u cynnwys isod:

Dyma'r egwyddorion sy'n llywio gwaith Partneriaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles Cwm Taf Morgannwg:

- Byddwn ni'n hyrwyddo cyfathrebu effeithiol ym mhob rhan o'r bartneriaeth ac yn cynorthwyo pobl i wneud hynny
- Byddwn ni'n sicrhau bod y cyhoedd, yn enwedig y rheiny sy'n defnyddio ein gwasanaethau a'u cynhalwyr, yn gallu dylanwadu ar waith y bartneriaeth
- Byddwn ni'n canolbwyntio ar yr hyn sy'n bwysig i bobl a chymunedau Cwm Taf
- Byddwn ni'n annog ac yn hybu datrysiadau er mwyn atal problemau rhag digwydd neu waethygu i bobl yng Nghwm Taf
- Byddwn ni'n annog pobl i gydweithio ac integreiddio, ac yn cefnogi'r broses o wneud hynny
- Byddwn ni'n sicrhau ein bod ni'n cydbwysu anghenion tymor byr a nodau hirdymor

Prif rolau ar gyfer Partneriaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles Cwm Taf Morgannwg yw:

- Sicrhau bod y sefydliadau yn cytuno ar weledigaeth a chyfeiriad clir o ran datblygu'r gwasanaeth ac integreiddio meysydd iechyd, gofal a lles

- Sicrhau bod cynlluniau a strategaethau cyffredin yn cael eu rhoi ar waith (a'u hategu gan achosion busnes priodol) er mwyn cyflawni'r weledigaeth
- Sicrhau bod y cynlluniau strategol yn cael eu gwerthuso a'u hadolygu yn erbyn deilliannau a dangosyddion cyflawniad y mae'r sefydliadau wedi cytuno arnyn nhw a'u deall
- Rhoi dull gweithredu strategol ar waith o ran cyfathrebu a chyhoeddi cyfeiriad y bartneriaeth a'r cynnydd a gaiff ei wneud
- Sicrhau bod egwyddorion y Bwrdd yn cael eu cynnal
- Arolygu'r adnoddau sydd wedi'u dyrannu gan y Bwrdd Partneriaeth mewn modd effeithlon
- Rhoi gwybod i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus am gynnydd, materion allweddol ac eithriadau, yn ogystal â chyfeirio unrhyw faterion sy'n atal cynnydd i'r Bwrdd Partneriaeth er mwyn eu datrys
- Sicrhau y caiff adroddiad blynyddol ar gynnydd ei lunio a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru fel sy'n ofynnol

Mae canllawiau statudol yn nodi aelodaeth gofynnol Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol. Mae modd i Fyrddau hefyd gyfethol aelodau ychwanegol. Roedd aelodaeth y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn 2018/19 fel a ganlyn:

Rachel Rowlands (Cadeirydd)	Prif Swyddog Gweithredol, Age Connects Morgannwg
Maria Thomas (Is-gadeirydd)	Is-gadeirydd, Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf
Y Cynghorydd Geraint Hopkins	Aelod o'r Cabinet ar faterion Gwasanaethau Cymuned i Oedolion a'r Gymraeg, Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Y Cynghorydd Christina Leyshon	Aelod o'r Cabinet ar faterion Plant a Phobl Ifainc
Y Cynghorydd Rhys Lewis	Aelod o'r Cabinet ar faterion Cymunedau Cadarn, Llesiant a Gwasanaethau Diwylliannol, Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Y Cynghorydd David Hughes	Aelod o'r Cabinet dros faterion Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful
Lisa Curtis-Jones	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful
Gio Isingrini	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Bwrdeistref

	Sirol Rhondda Cynon Taf
Pauline Richards	Cadeirydd Dros Dro, Interlink RhCT
Mike Slator	Cynrychiolydd Fforwm Gofal Cymru
Anne Roberts	Cadeirydd Gweithredu Gwirfoddol Merthyr Tudful (Cyngor Gwirfoddol y Sir ar gyfer Merthyr Tudful)
Ruth Treharne	Cyfarwyddwr Cynllunio a Chyflawniad / Dirprwy Brif Weithredwr Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf
Clare Williams	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Cynllunio a Phartneriaethau Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf
Nicola Davies	Pennaeth Iechyd a Llesiant Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf / Arweinydd Rhanbarthol y Gronfa Gofal Integredig
Angela Hopkins	Cyfarwyddwr Nyrsio, Bydwreigiaeth a Gwasanaethau i Gleifion, Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf
Alan Lawrie	Cyfarwyddwr Iechyd Cymunedol ac Iechyd Meddwl Sylfaenol Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf
Karen Kitch	Cynrychiolydd Defnyddwyr y Gwasanaeth
Kay Tyler	Cynrychiolydd y Cynhalwyr
Jon Day	Gofal Cymdeithasol Cymru
Y Cynghorydd Andrew Morgan	Arweinydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Y Cynghorydd Kevin O'Neill	Arweinydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful
Aelodau Cysgodol yn ystod 2019:	
Y Cynghorydd Huw David	Arweinydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr
Y Cynghorydd Phil White	Aelod o'r Cabinet ar faterion Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar
Susan Cooper	Cyfarwyddwr Corfforaethol Materion Lles, Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr
Heidi Bennett	Prif Weithredwr, Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Pen-y-bont ar Ogwr

***Daeth aelodau Pen-y-bont ar Ogwr yn aelodau llawn y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ar 1 Ebrill 2019. Fodd bynnag, roedden nhw'n bresennol yn ystod 2018/19.**

Caiff swyddi'r Cadeirydd a'r Is-gadeirydd eu hadolygu bob blwyddyn a chaiff unigolion o bob sefydliad partner statudol gyfle i gael eu penodi i'r swydd.

Caiff cyfarfodydd Bwrdd Partneriaeth eu cynnal bob deufis. Mae pob aelod o'r Bwrdd Partneriaeth yn gyfrifol am sicrhau bod unrhyw benderfyniadau a chynlluniau strategol a gaiff eu gwneud gan y Bwrdd Partneriaeth yn cael eu cefnogi gan y cyrff sy'n bartneriaid ac yn cael eu trosglwyddo a'u hystyried gan y systemau llywodraethu perthnasol.

Mae gwaith y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol i gyflawni ei amcanion yn cael ei gefnogi trwy ystod o fecanweithiau rhanbarthol gan gynnwys y canlynol:

Grŵp Arwain Trawsnewid

Yn ystod 2018/19, cafodd Grŵp Arwain Trawsnewid Cwm Taf ei gadeirio ar y cyd gan Gyfarwyddwr Cynllunio a Chyflawniad/Dirprwy Brif Weithredwr y Bwrdd Iechyd Prifysgol a Chyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol RhCT. Roedd y grŵp yn cynnwys Swyddogion Gweithredol ac Uwch Swyddogion o'r sefydliadau partner.

Cafodd cylch gorchwyl y grŵp yma ei gytuno yn 2016. Ar hyn o bryd, mae cyfarfodydd yn cael eu cynnal bob mis. O 1 Ebrill 2019, cafodd yr aelodaeth ffurfiol ei diwygio er mwyn cynnwys Uwch Swyddogion Pen-y-bont ar Ogwr.

Mae cyfrifoldebau allweddol y grŵp yma yn cynnwys:

- Hwyluso'r broses o drawsnewid a rheoli newid ar gyfer gwasanaethau ym mhob rhan o'r rhanbarth
- Blaenoriaethu a chwilio am adnoddau i'w cynnwys yn y Cynllun Gweithredu Rhanbarthol (gan gynnwys y Cynllun Hyfforddi a Datblygu a strategaethau comisiynu cysylltiedig)
- Helpu â chynnydd y Cynllun Gweithredu Rhanbarthol ac ystyried adroddiadau sy'n eithrio, penderfyniadau sydd ar y gweill, meysydd o bryder a materion sy'n atal cynnydd gan swyddogion arweiniol y rhaglen
- Darparu cyngor ac argymhellion i Fwrdd Partneriaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles Cwm Taf
- Ymgysylltu â swyddogion Llywodraeth Cymru ynglŷn â'r Cynllun Gweithredu Rhanbarthol a'i gynnydd
- Gwerthuso modelau gwasanaeth, trawsnewid a gweithgarwch sy'n gysylltiedig â hynny (e.e. mentrau a gaiff eu hariannu drwy ofal sylfaenol, gofal canolraddol a grantiau trawsnewid)
- Cefnogi cydlynu gwybodaeth ar draws holl ffrydiau gwaith swyddogion arweiniol, yn enwedig lle mae camau gweithredu yn ddibynnol ar ei gilydd

Grŵp Cyflenwi a Gweithredu Cynllun Ardal (APDIG)

Mae'r Grŵp Cyflenwi a Gweithredu Cynllun Ardal yn cyngori'r Grŵp Arwain Trawsnewid a'r Bwrdd Partneriaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles ar:

- Datblygu a chyflenwi Rhaglen Waith Cynllun Ardal Cwm Taf, gan sicrhau bod unrhyw risgiau'n cael eu rheoli neu eu trosglwyddo i'r Grŵp Arwain Trawsnewid neu'r Bwrdd Partneriaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles fel sy'n briodol
- Datblygu a monitro gweithredu Strategaethau Comisiynu ar y Cyd
- Adolygu a gwerthuso deilliannau'r Gronfa Gofal Canolradd yn rheolaidd
- Darparu cyswllt â gwaith trawsnewid ehangach sy'n cael ei gynnal ledled y rhanbarth, gan gynnwys y meysydd gwaith hynny sy'n cael eu datblygu gan Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf, y Bwrdd Partneriaeth Iechyd Meddwl a mentrau partneriaeth eraill
- Unrhyw flaenoriaethau partneriaeth sy'n dod i'r amlwg o weithredu Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Cymru) 2014

Grwpiau Cyflenwi

Mae nifer o Grwpiau Cyflenwi yn bwydo i mewn i'r Grŵp Cyflenwi a Gweithredu Cynllun Ardal a'r Grŵp Arwain Trawsnewid;

- Dementia
- Grŵp Cynhalwyr
- Grŵp Pobl Hŷn
- Grŵp Plant a Phobl Ifainc
- Anawsterau Dysgu
- Grŵp Anableddau Corfforol
- System Wybodaeth Gofal Cymunedol Cymru (WCCIS)

Mae'r grwpiau uchod yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd yn rhan o drefniadau llywodraethu'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.

Mae grwpiau Rhanbarthol eraill sy'n cefnogi gwaith y Bwrdd yn cynnwys Rhwydwaith Gwerth Cymdeithasol Cwm Taf, Panel y Dinasyddion a Phartneriaeth Datblygu Gweithlu Gofal Cymdeithasol Cwm Taf.

4. Ein Cyfeiriad Strategol - Cynllun Rhanbarthol Cwm Taf 2018-23

Cafodd Cynllun Ardal rhanbarth Cwm Taf (sy'n cael ei alw'n lleol yn Gynllun Rhanbarthol) ei gyhoeddi yn ôl yr angen ar 1 Ebrill 2018. Mae modd ei ddarllen drwy'r ddolen isod:

<http://cwmtaf.wales/how-we-work/plans-and-reports/cwm-taf-social-services-and-well-being-area-plan/>

Mae'r blaenoriaethau rhanbarthol yn deillio o'r Asesiad Poblogaeth Rhanbarthol blaenorol. Trodd y rhain yn weithgareddau strategol yng Nghynllun Ardal y Rhanbarthau a oedd yn cynnwys ardaloedd Awdurdodau Lleol Rhondda Cynon Taf a Merthyr Tudful. Cyn i'r ffin newid, roedd blaenoriaethau Pen-y-bont ar Ogwr i'w gweld yng Nghynllun Ardal Partneriaeth Bae'r Gorllewin.

Blaenoriaeth allweddol ar gyfer 2019/20 yw dod â blaenoriaethau Cynllun Ardal Pen-y-bont ar Ogwr a Chwm Taf ynghyd a sicrhau eu bod yn cael eu cyfuno mewn dogfen ddiwygiedig. Bydd y ddogfen yma yn nodi blaenoriaethau rhanbarthol ac yn llywio'r trefniadau llywodraethu, a hynny trwy lunio Cynllun Rhanbarthol newydd Cwm Taf Morgannwg. Bydd hyn yn llywio'r is-grwpiau gofynnol er mwyn cyflenwi'r Cynllun.

5. Cyflawni ein hamcanion a gwella deilliannau: Meysydd blaenoriaeth o ran integreiddio

Fel sy'n ofynnol, mae'r Cynllun yn canolbwyntio ar wasanaethau integredig ar gyfer nifer o grwpiau blaenoriaeth, fel sy'n cael ei drafod ymhellach yn yr adrannau isod, ac mae'n cynnwys enghreifftiau o gamau gweithredu rhanbarthol allweddol. Mae ein camau gweithredu yn seiliedig ar ddarparu gwasanaethau integredig i bobl o bob oed, gan gydnabod cyfraniad ystod o bartneriaid, nid gwasanaethau iechyd a chymdeithasol yn unig. Rydyn ni eisiau defnyddio ein partneriaethau presennol yn sail i ehangu a gwella, ond hefyd rydyn ni eisiau creu partneriaethau newydd. Mae ein dull integreiddio yn golygu bod rhaid bod modd i'r bobl hynny sydd angen gofal a chefnogaeth ddweud:

"Fi sy'n cynllunio fy ngofal, gyda phobl yn gweithio gyda'i gilydd i'm deall i, fy nheulu a'm cynhalwyr, gan roi rheolaeth i mi a dod â gwasanaethau at ei gilydd i gyflawni'r deilliannau sy'n bwysig i mi."

Rydyn ni wedi datblygu nifer o Ddatganiadau o Fwriad sy'n disgrifio modelau gwasanaeth sy'n cynnig continwmm o wasanaethau atal a gwasanaethau cyffredinol trwy ymyrraeth gynnar ar gyfer y rheiny sydd ag anawsterau newydd hyd at gefnogaeth arbenigol.

5.1. Pobl hŷn sydd ag anghenion cymhleth a chyflyrau hirdymor, gan gynnwys dementia

Mae'r Rhanbarth wedi llunio Datganiad o Fwriad Comisiynu ar y Cyd ar gyfer Gwasanaethau Pobl Hŷn gyda gweledigaeth gyffredin ar gyfer gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol integredig i bobl hŷn:

"Cefnogi pobl hŷn i fyw bywydau annibynnol, iach a llawn".

Trwy weithredu'r Datganiad o Fwriad, mae'r blaenoriaethau canlynol wedi'u cynnwys yn y Cynllun Rhanbarthol:

PH1 Byddwn ni'n meithrin cymunedau cefnogol a rhwydweithiau teuluol trwy wasanaethau cyffredinol hygyrch, mentrau iechyd a lles cyffredinol a phenodol.

PH2 Byddwn ni'n cynnig gwasanaethau integredig, yn canolbwyntio ar gyflawni nodau o fewn cyfnod penodol, i helpu pobl lle does dim modd diwallu eu hanghenion trwy gefnogaeth yn y gymuned a chefnogaeth ataliol yn unig.

PH3 Byddwn ni'n sicrhau bod gyda phobl fynediad at asesiad holistaidd sy'n ystyried eu hanghenion a'u dymuniadau, gan hyrwyddo dewis a rheolaeth dros wella ansawdd bywyd.

PH4 Byddwn ni'n sicrhau y bydd modd i bobl hŷn sydd angen gwasanaeth arbenigol neu amnewidiol ddefnyddio'r gwasanaethau hynny ar yr adeg iawn yn y man cywir a'u bod yn cynnig gwell ansawdd bywyd.

5.1.1. Cadw'n Iach Gartref

Prosiect ar y cyd a ddechreuodd yn 2016 rhwng Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful a Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf yw gwasanaeth Cadw'n Iach Gartref Cwm Taf. Nod y gwasanaeth rhanbarthol yma yw atal pobl rhag cael eu derbyn i'r ysbyty yn ddiangen ac atal oedi cyn rhyddhau cleifion.

Mae'n wasanaeth asesu ac ymateb integredig mewn ysbytai sy'n cynnwys carfan amlddisgyblaethol (Gweithwyr Cymdeithasol, Therapyddion Galwedigaethol, ffisiotherapyddion a thechnegwyr therapi). Mae'r garfan yn gweithio yn Ysbyty Tywysog Siarl ac Ysbyty Brenhinol Morgannwg, ac maen nhw'n darparu ystod o ymatebion ym meysydd iechyd a gofal cymdeithasol yn y gymuned. Mae'r Gwasanaeth ym Mharc Iechyd Dewi Sant yn garfan dan arweiniad gweithwyr iechyd proffesiynol. Cafodd elfen nyrsio'r garfan ei gwella fel bod modd i'r Gwasanaeth ymateb o fewn 4 awr, 7 diwrnod yr wythnos rhwng 8am ac 8pm. Mae'n darparu cefnogaeth ar gyfer y canlynol:

- Asesiad nyrsio cynhwysfawr ar gyfer cleifion oedrannus eiddil sy'n wynebu argyfwng
- Asesiad ar gyfer y cleifion hynny sy'n cwmpo'n aml/sydd â phroblemau cydbwysedd a cherdded a/neu y mae eu symudedd yn dirywio
- Clefyd Rhwystrol Cronig yr Ysgyfaint (COPD)
- Gwrthfotigau IV yn y gymuned
- Rhoi pigiad yn y gymuned
- Cynllunio gofal ymlaen llaw

Mae'r dull yma o weithio'n rhan o bartneriaeth wedi trawsnewid profiad pobl yn yr ysbyty, yn enwedig yn yr Uned Damweiniau ac Achosion Brys. Drwy newid dull ymyrraeth gynnar, gweithio ar y cyd a rhannu adnoddau'n hyblyg, mae wedi sicrhau modd i bobl ddychwelyd adref yn gynt gyda chymorth, yn hytrach nag aros yn yr ysbyty yn ddi-angen am gyfnod hir.

Gweithgarwch a Chyflawniad

Roedd cyfanswm o **3005** o atgyfeiriadau i'r Gwasanaeth Cadw'n Iach Gartref yn ystod 2018/19. Cafodd **1870** ohonyn nhw (62%) asesiad llawn, a chafodd 15% pellach eu cyfeirio at wasanaethau mwy priodol ar ôl eu sgrinio.

O ran yr atgyfeiriadau a gafodd eu cwblhau, roedd y Gwasanaeth wedi ymateb i **82%** ohonyn nhw mewn llai nag awr. Roedd y Gwasanaeth wedi ymateb i 100% o atgyfeiriadau'r Uned Damweiniau ac Achosion Brys mewn llai nag awr. Dyma gynnydd o 3% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Cafodd **77%** o'r rheiny a gafodd eu hasesu eu rhyddhau i fynd adref, gydag **84%** yn cael eu rhyddhau i fynd adref mewn llai na 24 awr o amser eu hasesu i amser eu hanfon adref.

Cafodd **67%** eu rhyddhau i fynd adref o'r fan 'Cyswllt Cyntaf' (Uned Damweiniau ac Achosion Brys/Uned Penderfyniadau Clinigol/Uned Derbyniadau Meddygol Aciwt), gyda **33%** yn cael eu rhyddhau i fynd adref o'r wardiau.

Cafodd **691** o atgyfeiriadau'r Uned Damweiniau ac Achosion Brys eu derbyn, gyda 70% yn dychwelyd adref mewn llai na 24 awr o amser eu hasesu. O ganlyniad i waith gan y Gwasanaeth Cadw'n Iach Gartref, roedd modd osgoi derbyn 487 o achosion yn uniongyrchol o'r Uned Damweiniau ac Achosion Brys.

Hwyluso rhyddhau cleifion/Lleihau'r amser aros yn gyffredinol - cafodd 352 o bobl gymorth i ddychwelyd adref mewn modd amserol trwy swyddogaeth 'Asesydd Dibynadwy' y Gwasanaeth Cadw'n Iach Gartref.

Roedd **99%** o'r rheiny a gafodd eu hasesu gan y Gwasanaeth Cadw'n Iach Gartref yn byw yn eu cartrefi eu hunain a/neu gyda'r teulu.

O'r rheiny a gafodd eu rhyddhau i fynd adref ar ôl cael cymorth gan y Gwasanaeth Cadw'n Iach Gartref, cafodd **51%** eu rhyddhau drwy raglen Cymorth Gartref/Ymateb Cychwynnol (664 o bobl/46% Cymorth Gartref Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, 74 o bobl/5% Ymateb Cychwynnol Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful).

Roedd cyfanswm o **2,610** o atgyfeiriadau at wasanaethau i hwyluso rhyddhau cleifion i fynd adref (mae'r gwasanaethau yma yn y gymuned yn

cynnwys iechyd, gofal cymdeithasol a'r trydydd sector). Roedd hyn yn cynnwys **25%** o bobl yn dychwelyd adref gydag offer cynorthwyol.

Cafodd **132** o bobl eu cyfeirio at y gwasanaeth Gartref (9% o'r rheiny a gafodd eu rhyddhau i fynd adref), a chafodd 51 o bobl eu cyfeirio at y Garfan Cymorth â'ch Meddyginiaeth Gartref (4% o'r rheiny a gafodd eu rhyddhau i fynd adref).

Cafodd cais am Gyllid Trawsnewid ei gyflwyno er mwyn ehangu'r Gwasanaeth Cadw'n Iach Gartref. Roedd hyn er mwyn datblygu dau beth; yn gyntaf, Dull Cadw'n Iach yn y Gymuned i atal pobl rhag gorfod mynd i'r ysbyty, ac yn ail, ymateb i weithwyr proffesiynol cymunedol fel nyrsys, meddygon teulu (yn ystod ac y tu allan i oriau dydd) ac Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru, gan roi mwy o bwyslais ar ddefnyddio technoleg i gefnogi defnyddiwr y gwasanaeth. Roedd y cais yn llwyddiannus a bydd yn cael ei weithredu yn ystod y flwyddyn.

5.1.2. Ward Rhithiol

Mae'r prosiect amlasiantaeth ac amlddisgyblaeth sydd wedi cael ei dreialu mewn Meddygfa yng Nghwm Cynon yn cefnogi cleifion sy'n dioddef o wendid corfforol a sydd ag anghenion iechyd a gofal cymdeithasol cymhleth. Mae'n cynnwys gofal sylfaenol, y trydydd sector, gofal cymdeithasol ac Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru, ac yn ymateb yn rhagweithiol er mwyn darparu cefnogaeth i'r 3% uchaf o ddefnyddwyr gwasanaeth yn y Feddygfa. Y nodau yw

- Gwella gofal cleifion a'u mynediad at y gwasanaeth
- Darparu gofal iechyd rhagweithiol trwy ddefnyddio gwybodaeth wrth law i dargedu grwpiau agored i niwed
- Gwella cyfathrebu rhwng ystod o bartneriaid ym maes iechyd a gofal cymdeithasol, yn ogystal â'r trydydd sector
- Gwella cofnodion cleifion fel bod modd eu defnyddio'n rhagweithiol
- Defnyddio carfan amlddisgyblaeth i lunio cynlluniau gofal cyfannol sy wedi'u datblygu yn seiliedig ar anghenion cleifion

Mae'r model presennol yn llwyddo i weithio gydag oddeutu 240 o gleifion y flwyddyn. Mae wedi cael effaith ddramatig, gyda gostyngiad o 91% o ran cysylltiadau gyda Meddygon Teulu y tu allan i oriau dydd. Mae derbyniadau gofal heb eu trefnu wedi'u gostwng 76.3%, ac mae gostyngiad o 57% wedi bod o ran cysylltiadau â Meddygon Teulu yn ystod oriau dydd.

Mae'r model yma wedi bod yn llwyddiannus iawn ac mae'n rhan allweddol o'n model Trawsnewid ar gyfer y dyfodol. Bydd y model hefyd yn cynnwys

rôl mwy gweithredol i'n partneriaid yn yr awdurdod lleol a'r trydydd sector, gan drawsnewid y ffordd rydyn ni'n gweithio i wella deilliannau cleifion.

5.1.3. Dementia

Dechreuodd y Cydlynnydd Cymunedau sy'n Deall Dementia yn ei swydd ym mis Ionawr 2019 o dan ofal Gofal. Ar hyn o bryd mae'r Cydlynnydd yn mapio'r cynlluniau sydd ar waith yn ein cymunedau er mwyn nodi bylchau a ffyrdd i'w cysylltu'n well, gan weithio'n agos â Chydlynnydd Cymunedau sy'n Deall Dementia Cymdeithas Alzheimer.

Cafodd cynllun Grant Cyllid Cymunedol ar gyfer Dementia gyhoeddusrwydd sylweddol a chafodd pob cais ei asesu gan banel. Mae 10 sefydliad trydydd sector wedi cael cyllid ac maen nhw'n darparu ystod o weithgareddau a rhwydweithiau cymorth i bobl sydd â dementia, eu cynhalwyr a'u teuluoedd.

- Still Me – prosiect rhwng cenedlaethau
 - Plant y Cymoedd – grŵp cymorth a chanolfan gymunedol i Gymunedau sy'n Deall Dementia
 - Grŵp Sefydliad Gelli-deg – grŵp cymorth a gweithgareddau
 - Arts Factory – yn cynnig gweithgareddau i bobl sydd â dementia, gan gynnwys darparu cludiant
 - Y Groes Goch Brydeinig – gwasanaeth cyfeillio 12 wythnos
 - The Parent Network – grŵp cefnogi cynhalwyr
 - Eglwys Sant Mathew – grŵp cymorth
 - Cyngor Cymuned Pont-y-clun – grŵp cymorth
 - Y Maerdy: Deall Dementia – hyrwyddo grŵp cymorth
 - Age Connects Morgannwg – gwaith ymgysylltu i lywio sut y mae modd i Ganolfan Cymuned Cynon Linc ac Age Connects Morgannwg gefnogi pobl sydd â dementia
-
- Ymweliadau Datblygu Meddygfeydd Teulu – mae Ymwybyddiaeth o Dementia bellach wedi'i chynnwys yn yr Ymweliadau Datblygu Meddygon Teulu. Mae'r garfan gofal sylfaenol yn gofyn cwestiynau penodol ynghylch ymwybyddiaeth a hyfforddiant staff, systemau apwyntiadau, atgyfeiriadau at gyngor a chefnogaeth ac ati. Yn ogystal â hyn, mae'r garfan wedi bod yn dosbarthu taflenni a phosteri i fynd ati i hyrwyddo'r cynllun Darllen yn Well ac argaeledd y llyfrau mewn llyfrgelloedd lleol
 - Hyfforddiant Cyfeillion Dementia – nod Clwstwr Gofal Sylfaenol Taf Elái yw dod yn glwstwr sy'n Deall Dementia. Maen nhw wedi trefnu hyfforddiant Cyfeillion Dementia ar gyfer eu meddygfeydd teulu. Maen nhw hefyd yn gweithio gyda Chymdeithas Alzheimer i ddatblygu gwell

hyfforddiant sy'n benodol ar gyfer meddygfeydd teulu, a hynny er mwyn sicrhau bod staff â'r wybodaeth a'r sgiliau gofynnol. Mae Parc Iechyd Dewi Sant yn cael ei ddefnyddio'n Ganolfan Cymuned er mwyn hyfforddi 47 aelod o staff yn Gyfeillion Dementia. Y nod yw troi'r safle yma'n un sy'n Deall Dementia

- Rhaglen Datblygu Gweithlu Gofal Cymdeithasol – Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf a Merthyr Tudful
- Mae'r gweithlu gofal cymdeithasol yn derbyn rhaglen hyfforddi gynhwysfawr ar ofal Dementia a rheoli'r gofal yna

Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful:

- Ym Merthyr Tudful, rydyn ni wedi ymrwymo i ymgorffori dull Dementia Care Matters ledled yr Awdurdod Lleol. Mae hyn wedi cynnwys darparu hyfforddiant i holl reolwyr Cartrefi Gofal Pobl Hŷn yr Awdurdod Lleol, Rheolwr Gwasanaeth Dydd y Person Hŷn, Gweithwyr Cymdeithasol (gan gynnwys yr Uwch Weithiwr Cymdeithasol) yng Ngharfan Seiciatreg yr Henoed a staff monitro sydd ar gontract
- Mae rheolwyr Cartrefi Gofal Pobl Hŷn a'r Rheolwr Gwasanaeth Dydd hefyd wedi cwblhau cymhwyster ymwybyddiaeth o ddementia City & Guilds Lefel 3. Mae rhagor o hyfforddiant dementia hefyd ar gael trwy'r garfan Datblygu Gweithlu Gofal Cymdeithasol
- **Gwasanaethau Asesu Cof** – rydyn ni'n datblygu model gwasanaeth newydd sy'n sicrhau dull cyson o asesu a gwneud diagnosis, ac yn darparu gwybodaeth, cyngor a chefnogaeth ddilynol i'r unigolyn a'i gynhaliwr/teulu. Bydd y gwasanaeth yn gwella trwy ychwanegu'r garfan Gwasanaeth Asesu Cof Therapi Galwedigaethol newydd sy'n cael ei ariannu trwy'r Gronfa Gofal Canolraddol. Bydd y garfan yma'n darparu asesiad cychwynnol o anghenion swyddogaethol a galwedigaethol yr unigolyn ac yn cynnig ymyriadau ar sail tystiolaeth. Bydd y rhain yn rhoi'r modd i unigolyn gadw ei annibyniaeth, cymryd rhan mewn gweithgareddau gwerth chweil a chwarae rhan ystyrlon yn y gymdeithas.
- **Carfan Arbenigol Ymyriadau Dementia** – mae'r garfan yma'n darparu cyngor a chefnogaeth arbenigol i deuluoedd a staff cartrefi gofal i'w galluogi i ddeall, rheoli ac atal 'ymddygiadau heriol'. Mae'r model gofal yn seiliedig ar dystiolaeth ac yn cynnig ymyriadau bioseicogymdeithasol penodol i'r unigolyn gan ddefnyddio'r broses llunio achos. Y nod yw lleihau gofid ymysg pobl â dementia, eu teuluoedd a'u cynhalwyr, helpu i atal argyfyngau sy'n aml yn arwain at unigolion yn cael eu derbyn i'r ysbyty/cartref gofal a chwalfa i'r cynhaliwr, a gwella ansawdd bywydau pawb dan sylw.

Datblygu Canolfan Iechyd a Lles i bobl â Dementia yn Nhreorci

Yn 2017/18, cyfrannodd Cyfalaf o Gronfa Gofal Integredig at gostau adnewyddu Ysbyty George Thomas yn Nhreorci a'i datblygu'n Ganolfan Iechyd a Lles ar gyfer pobl â phroblemau gwybyddol a chof. Nod y Ganolfan (sydd werth £1.5miliwn) yw trawsnewid gofal a chymorth i bobl â dementia a hyrwyddo symud i ffwrdd o ofal yn yr ysbyty. Bydd ystod o wasanaethau ar gael gan gynnwys gofal oriau dydd, asesiadau, clinigau, nyrsio cymunedol, therapïau a charfanau cartrefi gofal. Yn ogystal â hyn, bydd gwasanaethau'r awdurdod lleol a'r trydydd sector yn cael eu darparu o'r Ganolfan, sydd wedi'i dylunio i adlewyrchu hanes cryf yr ardal leol a hyrwyddo ymdeimlad o 'gymuned'.

Mae'n un o'r cerrig milltir allweddol ym mhrosiect Valley LIFE Cwm Taf, lle mae amrywiaeth o sectorau wedi dod ynghyd i ailgynllunio gofal i bobl â dementia trwy eu helpu i fyw'n dda yn eu cartrefi eu hunain neu'n agosach atyn nhw.

5.2. Plant sydd ag anghenion cymhleth o ganlyniad i anabledd neu salwch

Yn ystod 2017/18, cafodd Datganiad drafft o Fwriad Rhanbarth Cwm Taf ar gyfer Cefnogi Plant, Pobl Ifainc a Theuluoedd ei lunio ar y cyd gan bartneriaid yng Nghwm Taf mewn ymateb i ddadansoddiad poblogaeth, yn dilyn ymgynghoriad â'r cyhoedd a gweithwyr proffesiynol yn 2016. Y bwriad yw bod y datganiad yn parhau i fod yn berthnasol tan 2022 a'i fod yn cael ei gynig fel y weledigaeth, yr egwyddorion a'r amcanion mae'r partneriaid yn eu rhannu wrth gyfarwyddo eu holl waith.

Mae'r Datganiad o Fwriad yn canolbwyntio ar y weledigaeth isod y mae'r partneriaid yn ei rhannu, sef:

- Bydd plant, pobl ifainc a theuluoedd yng Nghwm Taf yn byw bywydau diogel, iach a llawn ac yn cyflawni eu potensial llawn
- Bydd teuluoedd a chymunedau yn fwy cadarn ac yn annibynnol
- Bydd ein ffocws ar gymunedau yn rhoi'r amgylchedd gorau posibl i blant, pobl ifainc a theuluoedd ffynnu
- Bydd cydbwysedd yr adnoddau yn symud o ddiogelu, gofal amnewidiol a chymhleth i gymorth cynnar wedi'i dargedu

Cafodd cynllun Ymgysylltu ei ddatblygu a'i weithredu ar ddechrau 2018 i sicrhau bod y Datganiad drafft yn cyfateb i'r anghenion a'r disgwyliadau mae'r partneriaid a'r defnyddwyr yn eu rhannu. Roedd yr ymatebion yn gyffredinol yn gadarnhaol ond roedden nhw hefyd yn adlewyrchu'r angen am wybodaeth fanylach i ddangos sut mae'r Datganiad yn cael ei weithredu

a pha wahaniaeth y bydd yn ei wneud. Mae'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn cydnabod y bydd ymgysylltu parhaus a dull cynhyrchiol yn hanfodol yn y gwaith parhaus o gyflawni'r Datganiad.

Cafodd y Datganiad terfynol ei gymeradwyo'n ffurfiol gan bartneriaid ym mis Gorffennaf 2018. Mae'r Cynllun Rhanbarthol yn cynnwys y blaenoriaethau isod ond mae cyfres o gerrig milltir a chyflawniadau manwl ar gyfer partneriaid o dan bob amcan yn y Datganiad yn cael ei datblygu ar hyn o bryd.

PPI1 Bydd gyda ni'r gwasanaethau cyffredinol addas ar yr adeg addas i hyrwyddo lles, cyflawniad ac annibyniaeth

PPI2 Byddwn ni'n canolbwyntio ar help cynnar ar gyfer unigolion ag anawsterau sy'n dod i'r amlwg

PPI3 Byddwn ni'n targedu cefnogaeth ddwys i'r rhai sy'n cael trafferthion gwirioneddol

5.3. Cynhalwyr

Mae gyda Strategaeth Cynhalwyr y Bartneriaeth 2016-19 y weledigaeth ganlynol:

Bydd Cynhalwyr o bob oed yng Nghwm Taf yn cael eu cydnabod yn elfen sylfaenol mewn teuluoedd a chymunedau cefnogol a chydnerth. Fydd dim rhaid iddyn nhw ddarparu gofal ar eu pennau eu hunain a bydd modd iddyn nhw gael gwybodaeth, cyngor a chefnogaeth i helpu i ddiwallu eu hanghenion. Bydd hynny'n eu galluogi i fyw bywydau iach a llawn ac i gydbwyso eu rôl ofalu â'r rhannau eraill o'u bywydau.

Mae'r Cynllun Rhanbarthol yn cynnwys y camau canlynol:

C1 Nodi cynhalwyr o bob oedran a chydabod eu cyfraniadau

C2 Darparu gwybodaeth, cyngor a chymorth sy'n gyfoes, yn berthnasol ac yn amserol ar gyfer cynhalwyr o bob oed

C3 Darparu cymorth, gwasanaethau a hyfforddiant i ddiwallu anghenion cynhalwyr o bob oed

C4 Rhoi llais i gynhalwyr o bob oed, gyda rhagor o ddewis a rheolaeth dros eu bywydau

C5 Gweithio gyda'n gilydd i fanteisio i'r eithaf ar ein hadnoddau er budd cynhalwyr o bob oed

Ym mis Medi 2017, comisiynodd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Sefydliad Iechyd a Gofal Cymdeithasol Cymru i weithio gyda phartneriaid i adolygu ein model gwasanaeth presennol ar gyfer cynhalwyr ac ystyried sut y byddai modd i ni ddarparu gwasanaethau integredig mwy effeithiol ar draws y rhanbarth. Mae'r adroddiad cryno'r gwaith yma a gafodd ei lunio

ym mis Ionawr 2018 yn cynnwys syniad o ffurf bosib "cynnig" cynhwysfawr i gynhalwyr Cwm Taf ar draws pum thema

- Mynediad, gwybodaeth, cyngor a chymorth
- Gwasanaethau cymorth
- Gwasanaethau cymorth ar gyfer cyflogaeth, addysg a hyfforddiant
- Seibiant a chymryd hoe
- Gwireddu'r weledigaeth

Rydyn ni wedi parhau i edrych ar y ffordd orau o weithredu argymhellion yr adolygiad yn ystod 2018/19.

Mae gyda Llywodraeth Cymru 3 blaenoriaeth genedlaethol. Rydyn ni hefyd wedi mynd i'r afael â nhw ochr yn ochr â Strategaeth Cynhalwyr Cwm Taf:

1. Cefnogi byw ochr yn ochr â gofalu – rhaid i bob Cynhaliwr gael seibiannau rhesymol o'u rôl ofalu i'w galluogi i gynnal eu gallu i ofalu, a chael bywyd y tu hwnt i ofalu
2. Nodi a chydabod Cynhalwyr – os yw Cynhalwyr am gyflawni deilliannau gwell, mae'n hanfodol cydnabod rôl y Cynhaliwr yn well a sicrhau bod modd iddyn nhw gael y gefnogaeth maen nhw ei hangen
3. Darparu gwybodaeth, cyngor a chymorth - mae'n bwysig bod Cynhalwyr yn derbyn yr wybodaeth a'r cyngor priodol lle a phryd yn ôl yr angen

Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am Adroddiad Blynyddol Cynhalwyr manwl ar wahân. Cafodd Adroddiad Blynyddol Cynhalwyr Cwm Taf ar gyfer 2018/19 ei gymeradwyo gan y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn ei Gyfarfod ym mis Gorffennaf.

5.4. Pobl sydd ag Anableddau Dysgu

Cafodd ystod o weithgareddau a chynlluniau ymgysylltu eu cynnal i wneud defnyddwyr gwasanaeth, cynhalwyr, partneriaid cyhoeddus a phartneriaid eraill yn effro i'n Datganiad ar y Cyd o Fwriad Strategol ar gyfer Plant, Pobl Ifainc ac Oedolion ag Anableddau Dysgu (sy'n cynnwys awtistiaeth ac anghenion cymhleth) a'u teuluoedd. Bwriad yr ymgysylltiad a'r gweithgareddau hefyd oedd cynnwys y grwpiau yma yn y broses o lunio'r datganiad. Cymeradwyodd y Bartneriaeth fersiwn derfynol y datganiad ym mis Tachwedd 2017.

Mae'r Datganiad o Fwriad yn disgrifio ymrwymiad y mae'r bartneriaeth yn ei rannu i gyflwyno model newydd ar gyfer gwasanaethau iechyd a chymdeithasol, gan ganolbwyntio ar y negeseuon allweddol canlynol:

- Gwneud y defnydd mwyaf posibl o wasanaethau cyffredinol

- Cynyddu ymyrraeth gynnar, gwaith atal, gwybodaeth, cyngor a chymorth
- Meithrin cymorth cymunedol, a datblygu annibyniaeth pobl
- Cynnal pobl yn eu cartrefi eu hunain
- Galluogi pobl i fyw bywydau llawn a chyflawni eu potensial
- Cadw pobl yn ddiogel
- Defnyddio'n hadnoddau hyd gorau ein gallu

I oruchwylio'r broses o weithredu'r Datganiad o Fwriad, cafodd Grŵp Llywio ar y Cyd ei sefydlu a chafodd cynllun gweithredu ei ddatblygu. Roedd nifer o weithgorau wedi cwrdd yn ystod 2018/19 i fynd i'r afael â'r themâu canlynol:

- Atal unigrwydd ac ynysu trwy gynyddu cynhwysiant cymunedol
- Lleihau Stigma
- Materion Tai
- Addysg Bellach
- Cyflogaeth, hyfforddiant, ac addysg gydol oes
- Cyfathrebu

Mae'r themâu gwreiddiol wedi'u mireinio ymhellach ac mae tair blaenoriaeth wedi'u cario drosodd i 2019/20:

- Iechyd
- Adref
- Cyflogaeth

Cafodd gweithdai eu cynnal ddechrau mis Gorffennaf er mwyn datblygu'r themâu.

5.5. Carfan Integredig Cymorth i Deuluoedd

Cafodd Carfanau Cymorth i Deuluoedd Integredig eu sefydlu'n wreiddiol gan Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010. Mae Cod Ymarfer Rhan 9 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) a rheoliadau cysylltiedig bellach yn nodi'r gofynion statudol mewn perthynas â threfniadau partneriaeth gan gynnwys Carfanau Integredig Cymorth i Deuluoedd.

Nod y Garfan Integredig Cymorth i Deuluoedd yw datblygu ymyriadau sy'n canolbwyntio ar deuluoedd er mwyn galluogi rhieni i newid eu hymddygiad yn ôl yr angen er mwyn cynnig gwell cyfleoedd i'r plant.

Mae amcanion Carfan Cymorth Integredig i Deuluoedd Cwm Taf yn cynnwys:

- Lleihau'r achosion o niwed i blant sy'n codi pan fydd eu rhieni'n cam-drin cyffuriau ac alcohol, pan fydd eu rhieni'n cael

problemau iechyd meddwl neu os oes gyda'u rhieni anableddau dysgu

- Gwella'r deilliannau o ran llesiant i blant sydd â rhieni sy'n cam-drin cyffuriau ac alcohol, rhieni sydd â phroblemau iechyd meddwl neu rieni sydd ag anableddau dysgu
- Lleihau nifer y plant sy'n derbyn gofal gan yr awdurdod lleol
- Lleihau nifer y plant sy'n wynebu ymyriad o ran gwaith cymdeithasol statudol
- Atgyfnerthu'r broses o hyfforddi a datblygu'r gweithlu ym maes iechyd a gofal cymdeithasol

Cafodd y Garfan Integredig Cymorth i Deuluoedd ei datblygu ar sail ranbarthol yn y rhan fwyaf o ardaloedd yng Nghymru, yn unol ag ardal y Bwrdd Iechyd. Ym mis Ebrill 2019, newidiodd yr ardal ranbarthol, gydag ardal Pen-y-bont ar Ogwr bellach yn cael ei chynnwys â Rhondda Cynon Taf a Merthyr Tudful. Bydd hyn yn gofyn am newidiadau i drefniant presennol y gwasanaethau, trefniadau'r Bwrdd a chytundebau cyfreithiol.

6. Cyflawni ein hamcanion a gwella deilliannau: Galluogwyr a sut rydyn ni'n defnyddio ein hadnoddau rhanbarthol

6.1. Cronfa Gofal Integredig

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi Canllawiau ar y Gronfa Gofal Integredig (ICF) a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2018. Mae'r Canllawiau'n nodi'r amcanion, yr amodau, y gofynion llywodraethu a'r trefniadau adrodd i Lywodraeth Cymru ar gyfer y Gronfa Gofal Integredig yn 2018/19.

"Nod y Gronfa Gofal Integredig yw annog a galluogi gweithio integredig ar y cyd rhwng gwasanaethau cymdeithasol, iechyd, materion tai, y sector annibynnol a'r trydydd sector... i brofi dulliau newydd a modelau darparu gwasanaeth... i gefnogi egwyddorion sylfaenol integreiddio ac atal. Mae gwerthuso a dysgu wrth wraidd y Gronfa Gofal Integredig ac mae'n hanfodol bod rhaglenni neu brosiectau'r Gronfa Gofal Integredig yn cael eu cynllunio gyda hyn mewn golwg".

Yn ystod 2018/19, cafodd ystod o gynlluniau eu datblygu ledled Cwm Taf Morgannwg gyda'r amcanion canlynol:

- Cydlynu gofal yn well rhwng meysydd iechyd, gofal cymdeithasol, y trydydd sector a materion tai
- Hyrwyddo/gwneud y gorau o gyfleoedd byw'n annibynnol
- Osgoi derbyn pobl i'r ysbyty yn ddiangen neu oedi cyn eu rhyddhau
- Cefnogi'r broses wella drwy gynyddu'r ddarpariaeth ail-alluogi
- Sefydlu dulliau mwy rhagweithiol
- Hwyluso integreiddio
- Gwella deilliannau

Roedd y rhain yn cynnwys y Gwasanaeth Cadw'n Iach Gartref sy'n parhau i ddarparu rhan bwysig o'r dull rhanbarthol o atal yr angen am ofal a chymorth rhag cynyddu.

Mae pob cynllun Cronfa Gofal Integredig yn adrodd yn chwarterol i'r Grŵp Arwain Trawsnewid a'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol gan ddefnyddio templed Atebolrwydd yn Seiliedig ar Ddeilliannau sy'n nodi faint sydd wedi'i wneud, pa mor dda y mae wedi'i wneud a sut mae pobl wedi elwa ar y gwasanaeth neu ba wahaniaeth mae wedi'i wneud. Hefyd, mae yna adolygiad blynyddol o'r holl gynlluniau i lywio penderfyniadau buddsoddi ar gyfer y flwyddyn ganlynol.

Mae'r Rhanbarth hefyd yn adrodd yn chwarterol i Lywodraeth Cymru sydd wedi cadarnhau ein bod wedi darparu lefel dda o sicrwydd bod y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi rheoli cyflwyno'r Gronfa Gofal Integredig yn effeithiol ledled rhanbarth Cwm Taf. Mae canfod tystiolaeth am effaith cynlluniau yn parhau i fod yn heriol ac rydyn ni'n bwriadu ymgymryd â rhagor o waith yn 2019/20 i adolygu'n cynlluniau Cronfa Gofal Integredig yn rhan o ddull llwybr a ddylai helpu i ddarparu gwell wybodaeth am ddeilliannau.

Bydd lefel cyllid y Gronfa Gofal Integredig sy'n dod i'r rhanbarth yn cynyddu o **£5.608 miliwn** i **£12.7 miliwn**. Mae hyn o ganlyniad i gynnwys dyraniad Cronfa Gofal Integredig Pen-y-bont ar Ogwr a'r ffaith bod mwy o arian ar gael. Bydd nifer y prosiectau sy'n cael eu hariannu yn cynyddu'n sylweddol.

Yn ogystal â refeniw, bydd cyfalaf y Gronfa Gofal Integredig sydd ar gael yn cynyddu o £2.99 miliwn i £5.7 miliwn yn ystod 2019/20.

Mae'r isadeiledd lleol i gefnogi a rheoli maint y cyllid yn cael ei adolygu i sicrhau bod trefniadau llywodraethu cadarn ar waith i alluogi'r Bartneriaeth i gyflawni blaenoriaethau'r Bwrdd.

6.2. Trefniadau Comisiynu Rhanbarthol

Yn ystod 2017/18, trwy weithio gyda'r Sefydliad Gofal Cyhoeddus, Prifysgol Brookes Rhydychen, cafodd y trefniadau ar gyfer comisiynu ledled y rhanbarth eu hadolygu gyda golwg ar ddatblygu mewn partneriaeth Uned Comisiynu Rhanbarthol fach.

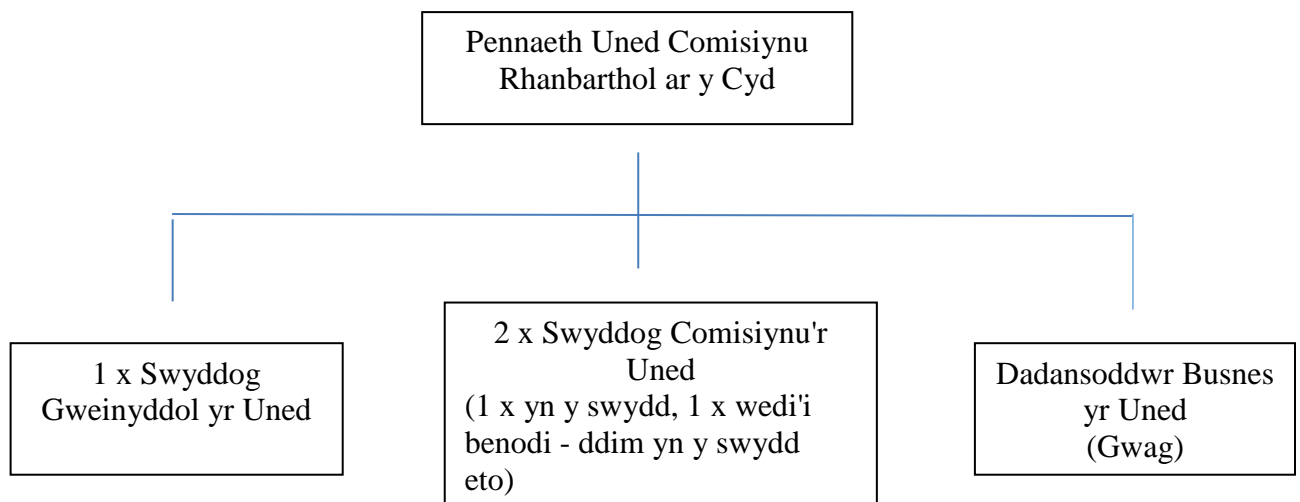
Byddai hyn yn ategu ac yn cefnogi'r adnodd sydd mewn sefydliadau partner eisoes fel bod modd i'r Rhanbarth ddatblygu a gweithredu cynlluniau comisiynu rhanbarthol er mwyn darparu gwasanaeth integredig ar gyfer amrywiaeth o grwpiau cleientiaid. Byddai hefyd yn datblygu trefniadau cymunedol ar y cyd ar gyfer darpariaeth iechyd a gofal cymdeithasol integredig gyflymach.

6.2.1. Uned Comisiynu Rhanbarthol

Un o'r prif dasgau a gafodd ei nodi yng Nghynllun Rhanbarthol Cwm Taf oedd creu Uned Comisiynu Rhanbarthol. Rôl yr Uned yw gweithio ledled y rhanbarth, gydag Awdurdodau Lleol a Bwrdd Iechyd Cwm Taf er mwyn datblygu trefniadau comisiynu lleol i gyflawni'r amcanion lles sydd wedi'u nodi yn y Cynllun Rhanbarthol.

Cafodd yr Uned ei sefydlu'n ffurfiol ganol mis Mawrth 2019 ac mae pedwar aelod o staff yn cael eu cyflogi yno ar hyn o bryd.

Mae'r strwythur staff presennol fel a ganlyn:

6.3. Rhwydwaith Gwerth Cymdeithasol

Cafodd y Rhwydwaith Gwerth Cymdeithasol a'r Fforwm Gwerth Cymdeithasol cysylltiedig eu sefydlu yn rhan o'r trefniadau Arwain Rhanbarthol er mwyn helpu darparwyr gwerth cymdeithasol i feithrin dealltwriaeth gyffredin o'r agenda a gweithio ar y cyd i ychwanegu at allu'r gymuned.

Cafodd tri achlysur Rhwydwaith Gwerth Cymdeithasol llwyddiannus eu cynnal, gyda sefydliadau trydydd sector mawr a bach ar draws rhanbarth Cwm Taf Morgannwg yn cymryd rhan. Hefyd, roedd cynrychiolaeth gan ddefnyddwyr gwasanaethau a chynhalwyr.

Y tair thema fawr oedd: 'Plant a Phobl Ifainc' (Rhagfyr 2018), 'Buddsoddi mewn Cymorth Cymunedol i fynd i'r afael ag Unigrwydd ac Arwahanrwydd' (Gorffennaf 2018) a 'Dinasyddion, Cydgynhyrchu a Chomisiynu'.

Beth yw blaenoriaethau gweithredu Rhwydwaith Gwerth Cymdeithasol Cwm Taf?

- **Datblygu Gweledigaeth i Drawsnewid Cymorth Cymunedol:** Cytuno ar ddatganiad o fwriad a chynllun gweithredu sy'n darparu model o gymorth cymunedol, sef 'Cadw'n Iach yn Eich Cymuned'. Bydd hyn yn dod â chymorth ac atebion ynghyd sy'n cefnogi gwahanol grwpiau, yn hytrach na'u rhannu, ac yn arwain at ddull o weithio sy'n cynnwys pawb yn rhan ohono
- **Trawsnewid Cymorth Cymunedol:** Gweithio ar y cyd er mwyn creu llefydd lleol sy'n diwallu anghenion, gan gynnwys datblygu canolfannau cymuned strategol a rhwydweithiau cymunedol, dan arweiniad Bwrdd Partneriaeth Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant er mwyn cefnogi model 'Cadw'n Iach yn Eich Cymuned'. Mae hyn yn ymwneud â thrawsnewid yr hyn rydyn ni'n ei wneud trwy berchnogaeth gymunedol a gweithredu cymunedol. Dydy hyn ddim yn ymwneud â chyd-leoli gwasanaethau cyhoeddus (h.y. creu 'Siopau Un Stop' a gwella gwasanaethau cyhoeddus)
- **Trawsnewid Trefniadau Comisiynu:** Sicrhau bod gwybodaeth, cyngor a chanllawiau yn cael eu prif ffrydio i'r holl wasanaethau sy'n cael eu comisiynu, gan gynnwys contractau meddygon teulu – mae cydlynu cymunedol yn 'fusnes pawb' – dechrau gyda'r sgwrs 'Beth sy'n bwysig i chi' – nid 'Pa wasanaeth rydyn ni'n ei ddarparu'
- **Trawsnewid Cyllid:** Mae angen sicrhau refeniw a chyllid cyfalaf tymor hir er mwyn i'r trydydd sector weithio ar y cyd â gwasanaethau cyhoeddus er mwyn datblygu carfan o wirfoddolwyr, datblygu cymunedau caredig, a sbarduno cyllid allanol. Mae angen ystyried penderfyniadau ar ddefnyddio cyllid prif ffrwd sy'n effeithio ar les ar y cyd ochr yn ochr â chyllid 'partneriaeth'
- **Trawsnewid Cydweithio:** Mae Llywodraeth Cymru yn ystyried clystyrau yn grwpiau sy'n cydweithio mewn ardaloedd penodol, h.y. fersiwn leol o Fyrddau Partneriaeth Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, nid clystyrau meddygon teulu. Mae angen uno'r strwythurau a'r adnoddau yma, fel bod y rheiny sy'n dod i benderfyniadau, comisiynwyr, meddygon teulu a phartneriaid gwasanaethau cyhoeddus yn gweithio ar y cyd. Er enghraifft, dylai'r holl bartneriaid sy'n mynychu Rhwydwaith Gwerth Cymdeithasol ar y cyd rannu syniadau
- **Trawsnewid y Diwylliant:** Mae gormod o rwystrau sy'n atal unigolion, cymunedau a'r trydydd sector rhag bod yn weithredol. Mae angen gweledigaeth y mae'r holl bartneriaid yn ei rhannu, sef cefnogi cymunedau a darparu adnoddau iddyn nhw, gan gynnwys trosglwyddo asedau i ysgogi gweithredu cymunedol nid ei rwystro. Dylai'r 5 ffordd o weithio sicrhau bod pob darparwr gwasanaeth cyhoeddus yn cynnwys y dinasyddion, y cymunedau a'r partneriaid wrth gynllunio newidiadau i'r gwasanaeth – cyn dod i benderfyniadau

6.4. Cynhadledd Iechyd, Materion Tai a Gofal Cymdeithasol

Ym mis Hydref 2018, cynhaliodd Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf Gynhadledd Iechyd, Materion Tai a Gofal Cymdeithasol. Ei nod cyntaf oedd archwilio cyfleoedd lle y byddai modd gweithio ar y cyd mewn ffordd fwy effeithiol ar draws y sectorau. Yr ail nod oedd canfod atebion i'r heriau iechyd a gofal cymdeithasol y mae grwpiau blaenoriaeth yn eu hwynebu mewn perthynas â llety ynghylch integreiddio o dan ran 9 o'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (sy'n cynnwys pobl â dementia a chynhalwyr).

Daeth y gynhadledd â dros 50 o weithwyr proffesiynol, ymarferwyr a rhanddeiliaid ynghyd o bob rhan o feysydd iechyd, materion tai a gofal cymdeithasol Cwm Taf a Phen-y-bont ar Ogwr. Archwiliodd y gynhadledd gyfleoedd i weithio ar y cyd mewn ffordd fwy effeithiol ar draws sectorau, gan gynnwys datblygu atebion integredig i wella darpariaeth gwasanaethau a gwneud y mwyaf o gyfraniad ymyriadau tai i iechyd, lles ac annibyniaeth pobl.

Roedd amcanion dysgu'r diwrnod yn cynnwys meithrin gwell dealltwriaeth o'r angen a'r galw lleol, meithrin dealltwriaeth o sectorau pawb arall a'r heriau sy'n eu hwynebu, rhannu'r hyn sy'n gweithio'n dda/modelau arfer gorau, prosiectau a deilliannau sydd wedi'u cyflawni yn y rhanbarth ac mewn mannau eraill. Roedd hefyd wedi rhoi cyfle i rwydweithio a meithrin perthynas waith fwy effeithiol, yn ogystal ag archwilio cynigion ar gyfer cyfres o syniadau a chynigion ar gyfer prosiectau iechyd, materion tai a gofal cymdeithasol yn y dyfodol.

Yn dilyn y gynhadledd, roedd yr adborth yn gadarnhaol iawn. Roedd awydd cryf i ymrwmo i gydweithio'n fwy effeithiol ar draws y sectorau er mwyn gwneud y mwyaf o'r asedau, y sgiliau, y gallu a'r capasiti a oedd ar gael yn lleol. Bydd hyn yn helpu i wneud y mwyaf o'r cyfraniad y gall materion tai ei wneud i iechyd a lles, gan gynnal annibyniaeth a lleihau anghydraddoldebau iechyd.

Mae ail gynhadledd yn yr arfaeth ar gyfer 2019 ac mae Cymuned Ymarferwyr Materion Tai Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf Morgannwg newydd wedi'i sefydlu hefyd, fel bod modd i bawb rannu arfer da a gweithio ar y cyd mewn perthynas â materion tai i bawb sy'n agored i niwed.

Mae'r Bwrdd yn cydnabod pwysigrwydd materion tai ac mae ei gylch gorchwyl wedi ei ddiwygio er mwyn cynnwys cynrychiolaeth ychwanegol. Bydd aelodau'n cael eu nodi yn rhan o'r adolygiad llywodraethu.

6.5. Cronfeydd Buddsoddi

Yn hen ranbarth Cwm Taf, mae cronfeydd buddsoddi ar waith ar gyfer gwasanaethau troseddau ieuencid, gwasanaethau offer integredig a phecynnau gofal anabled dysgu. Mae'r cronfeydd yma yn darparu'r gallu i gynyddu gwerth a gwella deilliannau trwy wasanaethau integredig a di-dor ar gyfer ystod o grwpiau o gleifion a chleientiaid.

Mae Cronfa Fuddsoddi gyffredinol ar gyfer gofal preswyl a nyrsio sy'n gweithredu yn ôl Cytundeb Cyfreithiol rhwng partneriaid wedi'i sefydlu. Mae'n cael ei chynnal gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Yn ei hanfod mae'n cwmpasu holl leoliadau preswyl a nyrsio annibynnol i bobl hŷn mewn sefydliadau sydd wedi'u lleoli yn y rhanbarth.

Roedd Cronfeydd Buddsoddi Cartrefi Gofal Pen-y-bont ar Ogwr yn dal i fod yn rhan o drefniant Bae'r Gorllewin ar gyfer 2019/20 gan ei bod yn flwyddyn bontio. Hefyd, cafodd 4 cam gweithredu allweddol eu nodi'n rhan o raglen waith y dyfodol, gyda'r bwriad o ddod â Phen-y-bont ar Ogwr yn rhan ohoni erbyn 31 Mawrth 2020, gan ganolbwyntio ar:

Cam gweithredu 1 – Datganiadau Sefyllfa'r Farchnad:

- RhCT/MT: Mae Datganiadau Sefyllfa'r Farchnad ar waith. Mae nifer o gamau gweithredu ac argymhellion yn deillio ohonyn nhw.
- Mae angen i Ben-y-bont ar Ogwr adolygu ei Ddatganiadau Sefyllfa'r Farchnad yn sgil newid y ffin.

Cam gweithredu 2 – Yn unol â deddfwriaeth sy'n nodi bod angen ystyried trefniadau contractau rhanbarthol, mae angen adolygu contractau'r Cronfeydd Buddsoddi.

Cam gweithredu 3 – Adolygu a deall trefniadau'r Cronfeydd Buddsoddi – roedd is-gyfarfod ar wahân er mwyn canolbwyntio ar y trefniadau cyllido yn unig. Roedd hyn er mwyn rhoi gwybod i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr am drefniadau lleol, gyda'r bwriad o ystyried newidiadau yn y dyfodol.

Cam gweithredu 4 – Dylid ystyried trefniadau comisiynu'r dyfodol ar draws pob rhanbarth, yn sgil newid y ffin mewn perthynas â Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, a dylid ystyried datblygu Strategaeth Gomisiynu ar gyfer y rhanbarth.

7. Adroddiad cynnydd ar brosiectau wedi'u cefnogi gan y Gronfa Drawsnewid yn y rhanbarth.

Ers mis Mawrth 2019, mae'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi gwneud cynnydd sylweddol er mwyn gweithredu rhaglenni gwaith uchelgeisiol sydd wedi'u nodi yng nghynigion 'Cadw'n Iach Yn Eich Cymuned' a 'Cyflymu'r

Broses Newid i'n Gwasanaethau Integredig'. Nod y cynigion yw defnyddio cynlluniau llwyddiannus sy'n bodoli eisoes yn sail i ddatblygu gwasanaethau o amgylch pobl yn eu cymunedau, sef darparu ymatebion amserol i anghenion iechyd a gofal cymdeithasol a chreu cymunedau cydnerth sydd wedi'u cydlynu'n llwyddiannus.

Mae'r canlynol wedi'u cadarnhau:

- Cynllun gweithredu sy'n cyfuno'r holl ffrydiau gwaith yn y ddau gynnig
- Y manylion cost lawn, gan gynnwys swyddi, sy'n sail i bob llif gwaith.
- Dadansoddiad o gostau parhaus a chostau untro
- Cynllun cynaliadwyedd sy'n gymwys i'r holl ffrydiau gwaith yn y ddau gynnig
- Dull rheoli risg ariannol wedi'i gytuno, a'r amserlen gyflawni

Mae dull rheoli rhaglen wedi'i ddatblygu i sicrhau bod modd i ffrydiau gwaith y ddau gynnig symud i'r cam gweithredu ar frys erbyn hyn, gan sicrhau'r budd gorau i'n trigolion o fewn amserlen y rhaglen drawsnewid.

Tasgau allweddol i'w cwblhau:

- Dull ar y cyd o recriwtio swyddi sy'n hanfodol i bob llif gwaith
- Nodi mesurau deilliannau yn glir a chytuno ar fframwaith gwerthuso ar draws yr holl ffrydiau gwaith
- Gweithdai ychwanegol gydag arweinwyr llifoedd gwaith ac aelodau'r Garfan Amlddisgybliaethol er mwyn datblygu taith cleifion ymhellach o'u hatgyfeirio, trwy'r gwasanaeth i'w ryddhau o'r ysbyty, gan dynnu sylw at y meysydd sy'n dibynnu ar ei gilydd a'r camau ychwanegol gofynnol

Heriau posibl:

- Gweithredu dwy raglen waith o fewn yr amserlen benodol
- Darparu data cadarn o fewn amserlen fyrrach i werthuso'n gywir effeithiolrwydd y newidiadau a gafodd eu rhoi ar waith
- Sicrhau darparu system gyfan newydd sbon a fydd yn cyflawni nodau ac amcanion gofynnol y cynnig, gan wneud hynny ochr yn ochr â'r cynllun ariannol cynaliadwy

8. Y Gwasanaeth Awtistiaeth Integredig

Dyma wasanaeth rhanbarthol a ddaeth yn weithredol yn ystod chwarter olaf 2017/18.

Mae'r gwasanaeth

- wedi'i integreiddio ar draws yr Awdurdodau Lleol a'r Bwrdd Iechyd Prifysgol ar ôl iddi ddod i'r amlwg bod y mwyafrif o faterion yn deillio o'r ffaith bod pobl yn cwmpo rhwng bylchau mewn gwasanaethau.
- yn gweithio ar draws ystod o wahanol grwpiau oedran i osgoi problemau trosglwyddo
- yn canolbwyntio ar bobl ag anghenion ysgafn i gymedrol gan fod y gwasanaethau sy'n bodoli eisoes yn canolbwyntio'n bennaf ar anghenion arbenigol a chymhleth
- yn darparu gwybodaeth, cyngor, cefnogaeth a hyfforddiant e.e. mewn perthynas â materion emosiynol, pryder ac ymddygiadol. Mae'n anelu at leihau unigrwydd cymdeithasol, materion penodol yn ymwneud ag Anhwylderau'r Sbectrwm Awtistig a helpu i gefnogi datblygu sgiliau bywyd, cefnogi mynediad at gyfleoedd cymdeithasol, hamdden a chyflogaeth
- yn datblygu dealltwriaeth o fewn gwasanaethau cyffredinol a chymunedol

Mae effaith y gwasanaeth yn cael ei thrafod mewn manylder mewn adroddiadau monitro chwarterol i Lywodraeth Cymru sy'n gofyn am wybodaeth am safonau gwasanaeth cenedlaethol, data gweithgaredd a data deilliannau mewn perthynas ag ansawdd bywyd, pryder ac iselder.

8.1. Cynlluniau'r trydydd sector: Cydlynwyr Cymunedol a Chynllun Grant Adnoddau Ymarferol yn y Gymuned

Mae yna 5 cydlynnydd cymunedol yn gweithio ar draws Cwm Taf gyda phobl hŷn, grwpiau a chymunedau i leihau unigrwydd ac ynysu a hyrwyddo annibyniaeth. Maen nhw'n darparu gwybodaeth, cyngor a chefnogaeth ac yn cyfeirio at weithgareddau a gwasanaethau mewn cymunedau lleol. Mae grwpiau a mentrau newydd yn cael eu nodi trwy ymchwil gymunedol, ac yn cael eu datblygu a'u hyrwyddo. Yn 2018/19, daeth 1,222 o atgyfeiriadau i law a chafodd 5,870 o gyfeiriadau a/neu atgyfeiriadau eu gwneud i'r trydydd sector a gwasanaethau statudol.

Cafodd Cynllun Grant Adnoddau Ymarferol yn y Gymuned Cwm Taf ei sefydlu i alluogi prosiectau'r trydydd sector i wneud cais am gyllid i ddarparu ystod eang o wasanaethau ataliol sy'n gwella iechyd a lles. Yn aml mae'n gyfle i roi dulliau gweithredu newydd ar waith ac ymateb i ddiffygion sydd wedi'u nodi gan waith y Cydlynwyr Cymunedol.

Mae'r holl gynlluniau sy wedi'u hariannu trwy'r Cynllun Grant yn defnyddio offer lles sy wedi'u datblygu gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful i fesur effaith eu gwasanaeth a'r deilliannau maen nhw'n eu cyflawni. Mae cyfranogwyr yn cael eu holi ar ddechrau a diwedd ymyriadau/prosiectau i helpu i benderfynu a yw eu lles wedi gwella o ran yr agweddau isod:

Perthynas Dda Wedi'i mesur gan y datganiad

- Rydw i wedi bod yn teimlo'n agos at bobl eraill

Ystyr a Phwrpas Wedi'u mesur gan y datganiadau (caiff y sgôr ei gyfrifo o gyfartaledd y tri)

- Rydw i wedi bod yn teimlo'n ddefnyddiol
- Rydw i wedi bod yn delio â phroblemau'n dda
- Rydw i wedi gallu gwneud penderfyniadau am bethau

Teimlad da Wedi'i fesur gan y datganiadau (caiff y sgôr ei gyfrifo o gyfartaledd y tri)

- Rydw i wedi bod yn teimlo'n optimistaidd am bethau
- Rydw i wedi bod yn teimlo fy mod wedi ymlacio
- Rydw i wedi bod yn meddwl yn glir

8.2. Trefniant Cronfa Fuddsoddi ar gyfer pecynnau gofal i bobl ag Anableddau Dysgu

Mae trefniant Cronfa Fuddsoddi wedi'i sefydlu ar gyfer pecynnau gofal ar y cyd i bobl ag Anableddau Dysgu. Ar hyn o bryd mae 14 pecyn ar y cyd (h.y. lle mae anghenion unigolyn wedi'u hasesu yn gydgyfrifoldeb y Bwrdd Iechyd Prifysgol ac un o'r Awdurdodau Lleol) yn cael eu cynnwys yn y Gronfa er mwyn profi'r dull a'r manteision. Mae'r rhain yn cynnwys bod yn fwy rhagweithiol wrth gynnal prosesau rheoli achosion a phrosesau adolygu ar y cyd, a hynny er mwyn sicrhau bod pobl yn cael y gofal sydd ei angen arnyn nhw yn y lle iawn, fel bod trefniadau i helpu pobl i symud ymlaen (lle bo hynny'n briodol) yn cael eu rhoi ar waith ac yn gwella deilliannau.

Cafodd 14 o adolygiadau ar y cyd eu cynnal yn 2018/19.

8.3. System Wybodaeth Gofal Cymunedol Cymru

Mae Rhaglen System Gwybodaeth Gofal Cymunedol Cymru wedi'i sefydlu i gynorthwyo'r broses o drawsnewid gwasanaethau cymunedol yng Nghymru. Mae'n un system TGCh ar gyfer Gofal Cymdeithasol ac Iechyd Cymunedol, gan gynnwys Gweithwyr Cymdeithasol, Nyrsys Cymunedol, a gwasanaethau Iechyd Meddwl a Therapiau.

Nod y System yw cefnogi:

- cyflenwi trefniadau gofal integredig, wedi'i gydlynu i drigolion cymunedau trwy ddarparu technoleg a gwybodaeth i staff cymunedol

- gwasanaethau yn y gymuned er mwyn eu darparu i drigolion yn eu cartrefi mewn ffordd fwy effeithiol ac effeithlon
- modelau gwasanaeth sy'n dod i'r amlwg ac ailgynllunio gwasanaethau

Cafodd ei gytuno mewn Gweithdy Rhanbarthol ddiwedd Chwefror 2019 bod cyfle i newid i ddull rhanbarthol mwy effeithiol, o ystyried bod y 3 awdurdod lleol a Bwrdd Iechyd Prifysgol sy'n rhan o Fwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg (Ebrill 2019) i gyd yn defnyddio'r System (gan gydnabod bod hyn wedi bod yn broblem i'w gyflawni'n llwyddiannus yn y gorffennol oherwydd goblygiadau ei weithredu'n lleol). Rhai manteision posibl yw:

- Gweithio tuag at yr un weledigaeth a nodau
- Safoni ffurflenni gyda'r bwriad o ddefnyddio templed safonol ar draws y rhanbarth
- Prosesau/adroddiadau safonol
- Strategaethau ar y cyd ehangach (neu strategaethau sy'n cydfynd â'i gilydd) e.e. Gweithio Hyblyg/Gweithio Symudol, Cyfathrebu ac Ymgysylltu, Hyfforddiant ac ati.
- Gweithio tuag at un cofnod integredig
- Mwy o gydweithredu, gan rannu gwybodaeth ac arbenigedd
- Symleiddio trefniadau mynediad, gan wneud pethau'n haws i'w defnyddio, gan sicrhau trefniadau llywodraethu rhanbarthol cadarn ar yr un pryd

8.4. Y Gweithlu – Partneriaeth Datblygu'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol Cwm Taf

Cafodd Partneriaeth Datblygu'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol Cwm Taf ei sefydlu ym mis Ebrill 2016. Ei diben yw gwella ansawdd a dull rheoli'r ddarpariaeth o ran gwasanaethau cymdeithasol. Caiff hyn ei wneud drwy roi dull gweithredu sydd wedi'i gynllunio ar waith o ran dysgu a datblygu ac ymdrechu i gynyddu nifer y bobl sy'n derbyn hyfforddiant yn y sector gofal cymdeithasol. Mae'n ceisio:

- sicrhau bod staff ym mhob sefydliad partner sy'n cyflawni dyletswyddau o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) yn meddu ar yr wybodaeth, y sgiliau a'r cymwyseddau sydd eu hangen i weithio o dan y fframwaith cyfreithiol newydd a sicrhau bod y newidiadau diwylliannol sydd eu hangen yn cael eu rhoi ar waith
- sicrhau bod yr holl brosesau dysgu a datblygu craidd ar gyfer staff gofal cymdeithasol yn cael eu hailstrwythuro er mwyn adlewyrchu'r fframwaith cyfreithiol newydd, gan gynnwys hyfforddiant cychwynnol a hyfforddiant o ran cymwysterau
- cefnogi hyfforddiant ym maes Gofal Cymdeithasol

- helpu gweithwyr gofal cymdeithasol y rheng flaen i ddatblygu sgiliau
- cefnogi'r seilwaith o ran dysgu a datblygu

Mae sicrhau gweithlu cynaliadwy o ansawdd da ar draws maes iechyd a gofal cymdeithasol yn flaenoriaeth yn y Cynllun Rhanbarthol. Mae "Strategaeth a Chynllun Gweithredu Gyrfaedd, Recriwtio a Chadw Cwm Taf 2018-21" yn seiliedig ar egwyddor "Un sector; un gweithlu; un dull" ac yn nodi'r blaenoriaethau canlynol, rhai ar gyfer gweithredu lleol a rhai sydd angen sylw cenedlaethol.

- Gwerth cymdeithasol gwaith
- Trefniant comisiynu a chontractio
- Trafferthion rhagweld y galw
- Denu'r bobl iawn â'r gwerthoedd priodol
- Arweinyddiaeth, Diwylliant a gwerthfawrogi'r gweithlu
- Amodau gwaith a hyblygrwydd
- Cymwysterau a hyfforddi
- Cyflog a buddion
- Dilyniant gyrfa a datblygiad proffesiynol parhaus
- Systemau gweithredu

Byddwn ni'n gwybod a ydyn ni wedi bod yn llwyddiannus trwy leihau trosiant staff a lleihau nifer y swyddi gwag o 5% neu ragor dros y blynyddoedd 2018/19 i 2021/22 yn ogystal â lefel uwch o foddhad staff.

8.5. Ymgysylltu a chyd-gynhyrchu

Mae'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi ymrwymo i ddatblygu dull tuag at ymgysylltu a chyfranogi sy'n gyd-gynhyrchiol ac yn seiliedig ar asedau. Mae lles emosiynol plant a phobl ifainc ac unigrwydd ac arwahanrwydd wedi'u nodi'n feysydd blaenoriaeth cychwynnol mewn perthynas â chyd-gynhyrchu.

8.6. Gweithio gyda Phartneriaethau eraill

Mae'r Bwrdd Partneriaeth yn adrodd i Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf ar ei feysydd cyfrifoldeb penodol mewn iechyd, gofal a lles. Mae Cadeirydd y Bwrdd Partneriaeth yn aelod o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus at y diben hwnnw ac i hyrwyddo alinio effeithiol rhwng Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Mae cyd-Gadeiryddion y Grŵp Arwain Trawsnewid yn aelodau o'r Bwrdd, ac felly mae'r gynrychiolaeth yma'n derbyn cefnogaeth bellach ar Fwrdd Partneriaeth Strategol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Mae'n

ydddangos bod y trefniadau yma yn effeithiol o ran cydlynu blaenoriaethau ac ymdrechion yn y rhanbarth.

Mae'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol hefyd yn cydweithio'n agos â phartneriaethau strategol eraill Cwm Taf, gan gynnwys y rhai sydd wedi'u rhestru isod, ac mae gyda rhai ohonyn nhw gyfrifoldebau sydd wedi'u nodi yn y Cynllun Rhanbarthol i gyflawni camau allweddol:

Cynllun Law yn Llaw at Iechyd Meddwl
Bwrdd Diogelu
Bwrdd Partneriaeth Cymunedau Diogel
Pwyllgor Rhanbarthol Cefnogi Pobl

Mae meysydd y mae modd eu halinio'n well â'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar gyfer 2019/20 wedi'u nodi fel a ganlyn;

- Y Blynnyddoedd Cynnar
- Mynd i'r Afael ag Unigrwydd ac Arwahanrwydd / Rhagnodi Cymdeithasol
- Dull Seiliedig ar Leoliad

8.7. "Cymru Iachach: Ein Cynllun Iechyd a Gofal Cymdeithasol"

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi ei chynllun mewn ymateb i'r Adolygiad Seneddol o ddyfodol Hirdymor Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Mae'r Cynllun yn gofyn am ddull system gyfan ddi-dor o ymdrin ag iechyd a gofal cymdeithasol, gan geisio cyflymu a sefydlu newid.

Mae'r Cynllun yn nodi "Bydd Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn meddu ar rôl oruchwylio a chydlynu gref. Bydd gweithio mewn partneriaeth ranbarthol wrth wraidd ein nod o ddatblygu modelau iechyd a gofal cymdeithasol integredig o werth uchel." Mae Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf yn croesawu'r cyfle i ddylanwadu ar yr agenda arloesi a thrawsnewid yn lleol ac yn gweld hyn fel yr amser i symud o system ymyriadau adweithiol i un sy'n ceisio rhagweld pa ofal fydd ei angen sy'n rheoli'r angen yn gynyddol trwy weithio di-dor.

9. Edrych tuag at y Dyfodol

Yn 2019/20, bydd y Partneriaeth yn canolbwyntio ar y canlynol:

- Datblygu ac ymgorffori trefniadau llywodraethu newydd ar gyfer y rhanbarth newydd
- Datblygu strategaeth gyfathrebu a gallu cyfathrebu i gefnogi'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol
- Datblygu logo partneriaeth ar gyfer y rhanbarth newydd
- Cyflawni ar y cynigion Trawsnewid

- Archwilio cyfleoedd ar gyfer mwy o ymrwymadau yn y sector gwerth cymdeithasol
- Gwella cyfathrebu'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol
- Defnyddio'r cyfleoedd i ddatblygu prosesau monitro a gwerthuso ymhellach, a hynny trwy grant ychwanegol ar gyfer 2020 a 2021.

Am ragor o wybodaeth am yr Adroddiad Blynyddol yma neu i gael copi o'r dogfennau eraill mae'n cyfeirio atyn nhw, cysylltwch â

Sarah Mills
Pennaeth yr Uned Comisiynu Rhanbarthol
Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf Morgannwg

Ffôn: 01443 570046
Sarah.mills@wales.nhs.uk